

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I GÖTEBORG**

Avd. 3

DOM

2017-06-09

Meddelad i Göteborg

Mål nr
1079-17

1

SÖKANDE

AB Wikner&Co QM, 556714-0826
Anders Carlssons gata 11
417 55 Göteborg

MOTPART

Göteborgs stads bostadsaktiebolag, 556046-8562

Ombud: Advokat Roland Adrell och advokat Johan Lidén
Front Advokater AB
Kungstorget 2
411 17 Göteborg

SAKEN

Överprövning av upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig
upphandling, förkortad LOU

KONKURRENSVERKET	
2017 -06- 1 2	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 480126

Postadress
Box 53197
400 15 Göteborg

Besöksadress
Sten Sturegatan 14

Telefon
031 - 732 70 00
E-post: forvaltningsrattenigoteborg@dom.se
www.forvaltningsrattenigoteborg.domstol.se

Telefax
031 - 711 78 59

Expeditionstid
måndag-fredag
08:00-16:00

BAKGRUND

Göteborgs stads bostadsaktiebolag genomför en upphandling av hyresundersökningar, dnr 16/221. Upphandlingen genomförs med stöd av ett ramavtal för marknads-, options- och attitydundersökningar, specialister – målgrupp hyresgäster varvid bostadsaktiebolaget bjudit in parterna i ramavtalet att på nytt lämna anbud i enlighet med ramavtalet, en s.k. förnyad konkurrensutsättning. Två parter har lämnat anbud, AB Wikner&Co QM (Wikner) och Aktiv Bo AB (Aktiv Bo). Kontrakt har tilldelats Aktiv Bo.

YRKANDEN M.M.

Wikner yrkar att förvaltningsrätten ska ingripa mot upphandlingen. Bolaget, som anser att upphandlingen i första hand ska rättas på så sätt att bostadsaktiebolaget genomför en ny anbudsutvärdering och i andra hand ska göras om, anför bl.a. följande. Principerna om likabehandling, proportionalitet och öppenhet har åsidosatts i upphandlingen. Utvärderingen har gjorts på ett icke-transparent vis. Bostadsaktiebolaget har genom subjektiva tolkningar valt sin tidigare leverantör som vinnare i upphandlingen. Om utvärderingen av värdefaktorn användarvänlighet hade gjorts korrekt hade de i stället för de tilldelade 7 poängen erhållit 16 poäng. Även om de endast hade erhållit 11 poäng hade de vunnit upphandlingen.

På möte med bedömningsgruppen för användarvänligheten gavs leverantörerna endast 60 minuter var att presentera åtta bedömningsgrunder. Bedömningsgrunderna är omfattande och löst specificerade. Mötestiden upptogs också av frågor. Mot bakgrund av att Göteborgsbolagen är vana vid Aktiv Bo:s enkäter efter flera års samarbete är det inte förvånande att de har svårt att göra en korrekt, transparent och likabehandlande bedömning. Det har inte gått att uttyda ur förfrågningsunderlaget vad som krävs för respek-

tive poäng. Detta har framgått först i efterhand när bostadsaktiebolaget listar ett antal missuppfattningar som de anser motiverar poängavdrag. Av bedömningen framgår att bedömningsgruppen har utgått från Aktiv Bos tjänst när de subjektivt har värderat leverantörerna.

När andra bolag gör motsvarande upphandlingar dokumenteras leverantörsmöten genom videoinspelningar. Detta ger möjlighet att objektivt följa vad leverantörerna presenterat. Detta har inte gjorts och det går därför inte att verifiera underlaget. Om upphandlingen hade gjort korrekt hade de vunnit upphandlingen. De lider därför skada genom den felaktiga tilldelningen.

Göteborgs stads bostadsaktiebolag anser att ansökan ska avslås och anföra bl.a. följande. Bedömningen av Wikners anbud inom kriteriet användarvänlighet har skett i enlighet med föreskrifterna i förfrågningsunderlaget och utifrån vad som kommit fram och demonstrerats vid presentationen. Tilldelad poängsättning är korrekt. Den förnyade konkurrensutsättningen har även i övrigt genomförts i enlighet med upprättat förfrågningsunderlag och de grundläggande upphandlingsprinciperna.

SKÄLEN FÖR FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Tillämpliga bestämmelser

Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iaktas (1 kap. 9 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta

har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 6 § första stycket LOU).

Utredningen i målet

Av förfrågningsunderlaget framgår bl.a. följande. Beställaren kommer att anta det anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt med hänsyn till pris enligt anbudsformulär och mervärde för värdefaktorer. Utvärderingssumman reduceras med ett mervärde i kronor baserat på en bedömning av värdefaktorerna. Värdefaktorerna kan ges ett högsta värde enligt följande:

1. Benchmarking – Större bostads- och fastighetsbolag	4 poäng
2. Benchmarking – Bostads och fastighetsbolag	4 poäng
3. Projektplan	5 poäng
4. Användarvänlighet	8 poäng

Varje poäng ger en mervärdereducering av utvärderingssumman med 30 000 kr. Anbud med lägst mervärdejusterat utvärderingssumma är ekonomiskt mest fördelaktigt. Avseende utvärderingen av värdefaktorn användarvänlighet framgår bl.a. följande. Anbudsgivaren ska presentera sitt system och förslag på enkätutformning inför en bedömningsgrupp. Presentationen kommer att ligga till grund för utvärderingen av anbudsgivarens system och utformning av enkäter enligt åtta underkriterier. Av bilaga för utvärdering av användarvänlighet framgår att varje kriterium kan ges bedömningen icke godkänt (0 poäng), godkänt (1 poäng) eller väl godkänt (2 poäng).

Förvaltningsrättens bedömning

Wikner har anfört att bostadsaktiebolaget har åsidosatt principerna för upphandling enligt 1 kap. 9 § LOU avseende värdefaktorn användarvänlighet.

De ifrågasätter vidare bedömningen av underkriterierna 2–8 och anser att de ska tilldelas högre poäng.

I fråga om utvärderingsmetoden av värdefaktorn användarvänlighet framgår det av förfrågningsunderlaget, avsnitt 2.42.4, att anbudsgivaren ska presentera sitt system och förslag på enkätutformning inför en bedömningsgrupp bestående av en representant från varje bostadsbolag samt en representant från inköp. I bilagan för utvärdering av användarvänlighet beskrivs de underkriterier som bedömningen ska utgå ifrån samt vilka bedömningsnivåer som tillämpas respektive vad som krävs för att uppnå de olika nivåerna. Beskrivningen av tillvägagångsättet, de åtta underkriterierna samt bedömningsnivåerna är enligt förvaltningsrättens mening tillräckligt tydliga för att varje leverantör ska kunna skapa sig en bild av möjligheterna att lägga ett konkurrenskraftigt anbud och för att utvärderingsmodellen ska anses vara förenlig med LOU. Utvärderingsmodellen, som den beskrivs i förfrågningsunderlaget, strider därmed inte mot LOU.

När det gäller genomförandet av utvärderingen av värdefaktorn användarvänlighet framgår det att bedömningen är gjord utifrån de genomförda presentationerna och det material som presenterats där. Wikners har anfört att upphandlingen har brustit i öppenhet eftersom leverantörernas olika presentationer inte har filmats. För att det i efterhand ska kunna gå att kontrollera om en utvärdering genomförts i enlighet med principerna i LOU är det nödvändigt att utvärderingen dokumenteras. Att den upphandlande myndigheten genomför videoinspelningar kan i detta hänseende vara ett möjligt verktyg. Det finns dock inget krav på en dokumentation i form av videoinspelning och förvaltningsrätten anser inte att inspelning av presentationerna varit nödvändig för att en kontroll ska vara möjlig.

Leverantörerna har till presentationerna av sina system och förslag på enkätutformning tilldelats 60 minuter vardera. Wikner har anfört att det varit

en för begränsad tid och att det strider mot likabehandlingsprincipen. Bostadsaktiebolaget har å sin sida anfört att Wikner vid presentationen uppgett att de fått tillräckligt med tid för att presentera sitt system. Förvaltningsrätten anser inte att tidsrymden har varit oskäligt kort eller att den på något sätt skulle strida mot LOU. Båda anbudsgivarna har tilldelats lika lång tid till presentation.

Beskrivningen av utvärderingen av användarvänligheten i förfrågningsunderlaget är sådan att den ger bostadsaktiebolaget ett visst utrymme i fråga om hur bedömningarna närmare ska genomföras. Ett sådant utrymme strider inte i sig mot LOU, men de bedömningar som görs inom detta utrymme måste vara förenliga med bestämmelserna i LOU. Wikner har anfört att bedömningsgruppen vid utvärderingen haft krav som inte framgår av underlaget och att de i sin bedömning utgått från Aktiv Bo:s tjänst. Av tilldelningsbeslutet framgår vilka poäng anbudsgivarna har tilldelats samt skriftliga bedömningar och eventuella anmärkningar för varje underkriterium. De redovisade skriftliga bedömningarna är enligt förvaltningsrättens mening inom ramen för beskrivningarna av underkriterierna och bedömningsnivåerna i förfrågningsunderlaget och ger därför inte intryck av att vara bedömningar utifrån några nytillkomna eller oredovisade krav. Beskrivningen av resultatet av utvärderingen i tilldelningsbeslutet måste också anses vara tillräckligt utförligt. Detta talar för att utvärderingens genomförande ligger i linje med det som bör krävas inom ramen för öppenhetsprincipen. De finns inte heller något som tyder på att utvärderingen skett i strid med likabehandlingsprincipen eller proportionalitetsprincipen.

Sammanfattningsvis anser förvaltningsrätten att det Wikner har anfört inte utgör tillräckliga skäl för att ingripa mot upphandlingen. Ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1 B LOU)

Mattias Almqvist
Tf. chefsrådman

Föredragande i målet har varit förvaltningsrättsnotarien Viktor Arnesson.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Göteborg. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.